

Riina Heinimäki
11.8.2022

Energiavirasto
kirjaamo@energiavirasto.fi
suvi.lehtinen@energiavirasto.fi
anni-pauliina.kurki@energiavirasto.fi

Viite: 1579/040304/2022

Kuuleminen kantaverkonhaltijan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluehdoista

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua Fingrid Datahub Oy:n keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen ehdoista. Fingrid Oyj ei ole osallistunut tämän lausunnon valmisteluun.

Palvelukuvaus kohdat 2.2. ja 2.3

Palvelukuvauksen kohtiin 2.2 ja 2.3 on lisätty osapuolille velvoite toimittaa datahub-järjestelmään vain tarpeellisia tapahtumia ja tietoja sekä käyttää datahub-järjestelmää vain siihen määritellyillä työkaluilla välttämättä datahub-järjestelmän saatavuuteen aiheutuvia ongelmia. Lisäksi tässä yhteydessä on esitetty Datahubille oikeutta poiketa saavutettavuustasoista. Uuden sopimuksen mukaan, jos osapuolet toimittavat esimerkiksi ylimääräisiä tietoja ja tällä on vaikutusta datahubin saavutettavuuteen, niin Datahubilla on oikeus poiketa Palvelutasot-liitteen saavutettavuustasosta.

On ymmärrettävää, että osapuolilta vaaditaan datahubin ohjeiden mukaista käyttöä ja kielletään toiminta, joka vaarantaa saavutettavuuden.

ET:n näkemyksen mukaan tässä kohdassa mainitut saavutettavuusongelmat pitäisi kuitenkin ratkaista teknisesti muutoin kuin sallimalla Datahubin poiketa saavutettavuustasoista. Datahubin saavutettavuusongelmissa on erittäin merkittävä vaikutus sähkömarkkinoiden tiedonvaihtoon. Mikäli toimija käyttää datahub-järjestelmää annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saavutettavuuteen, pitää Datahubin puuttua kyseisen toimijan toimintaan ja rajata pois kyseinen saatavuuteen vaikuttava ongelma. Nähdäksemme kokonaisuuden kannalta ei ole toimiva ratkaisu, että Datahubille sallitaan yleinen oikeus poiketa palvelutasosta, sen sijaan edellä mainittuun, tunnistettuun saavutettavuusongelmaan tulisi miettiä kohdennetumpaa ratkaisua. Datahub-järjestelmä tulisi teknisesti rakentaa sellaiseksi, ettei yksittäinen osapuoli voi vahingossa pysäyttää koko sähkömarkkinoiden tiedonvaihtoa. Palvelusopimusta ei tulisi muuttaa niin, että se ei kannustaisi etsimään ja tekemään parannuksia väärinkäytösten estämiseksi.

Datahubin jatkokehittäminen

Ymmärtääksemme datahub-ohjeistuksessa on määritelty toimintamallin verkkoyhtiöiden välisille rakenteellisille muutoksille. Vastaava tuki pitäisi olla sähkömyyjien rakenteellisille muutoksille. Datahubissa tulisi olla tuki toimijoiden ja niiden asiakaskantojen fuusioita varten. Olisi tärkeää, että datahub mahdollistaisi asiakkuuksien ja siihen liittyvien tietojen siirtämisen toimijalta toiselle joustavasti, jos toimijat ovat sopineet esimerkiksi asiakaskannan siirtämisestä.

Kustannusjako

Toimialalla on esiintynyt eriäviä näkemyksiä datahubin kustannuksien kohdentamisesta sähkömyyjien ja verkonhaltijoiden välillä. Vuoden 2021 vahvistuspäätöksessään (Dnro 2500/434/2020) Energiavirasto tunnistaa nämä eri näkemykset ja toteaa kustannusjaon osalta, että myöhemmin palvelun käynnistyttyä ja

uusien palveluntarjoajien liittyessä datahub-palvelun piiriin on kustannusten jakosuhdetta kuitenkin tarpeen mukaan tarkasteltava objektiivisilla kriteereillä uudestaan palveluiden käytön suhteen kaikkien käyttäjien osalta.

Tämän jälkeen lainsäädäntöön on tullut muutoksia (mm. energiayhteisöt, netotus), joiden kautta toimijoille ja datahubille on tullut uusia tehtäviä vaikuttaen myös nyt vahvistettavana olevaan Datahubin palvelusopimukseen. Tässä yhteydessä olisi syytä myös uudelleen tarkastella objektiivisin kriteereiden, onko kustannusjaon muuttamiselle perusteita.

Ystävällisin terveisin

ENERGIATEOLLISUUS RY

Riina Heinimäki
johtava asiantuntija, energiamarkkinat